

8. előterjesztés

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. április 30-i nyilvános ülésére a közművelődési rendelet módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 7. pontja, valamint a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: közművelődési törvény) 76. § (1) bekezdése a települési önkormányzat kötelező feladataként nevesíti a helyi közművelődési tevékenység támogatását.

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018. április 17-i ülésén fogadta el a 17/2018 (IV.16.) önkormányzati rendeletét a helyi közművelődési feladatokról, melyet 2025. januárjában a közművelődésről szóló 1/2025(I.31.) önkormányzati rendelettel hatályon kívül helyezett.

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára által a fővárosi és vármegyei kormányhivataloknak kiadott a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2025. évi ellenőrzési munkaterve második célvizsgálati tárgykörként a helyi önkormányzatok közművelődéséről szóló önkormányzati rendeleteinek vizsgálatát határozta meg, mely vizsgálat célja annak monitorozása, hogy az alkalmazott törvényességi felügyeleti intézkedések maradéktalanul elérték-e céljukat, és az azokban foglaltak alapján az önkormányzatok a jogalkotási kötelezettségüket a jogszabályi követelményeknek megfelelően teljesítették-e.

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal a BK/TH/5631-2/2025. iktatószámú szakmai segítségnyújtásában további javaslatokat tett, melyek alapján a jelen új rendeletben a javaslatok beépítésre kerültek.

A Kult.tv. 83/A. § (1) bekezdése szerint „A települési önkormányzat a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, e törvény és a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján – a Közművelődési Kerekasztallal és a települési nemzetiségi önkormányzattal való egyeztetést követően – **rendeletben határozza meg az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint feladatellátásának formáját, módját és mértékét.**” Ezt követően a Kult.tv. 83/A. § (3) bekezdése szerint „A közművelődési rendeletet az önkormányzat a közösségi színtérben vagy a közművelődési intézményben közzéteszi.”

2. változat készítésének indoka:

Az NMI szóbeli véleményezése alapján a tervezetet indokolt a **hagyományos közösségi kulturális értékek átöröklése feltételeinek biztosítása alapszolgáltatással kiegészíteni**, ezért a 2. változat már ezt is tartalmazza.

Továbbá a jelenleg futó humán szolgáltatások EU-s pályázatban az esélyegyenlőséget érintő programok okán **javasoltnak tűnik a tervezet 5.§ (2) bekezdése alábbi d) ponttal való kiegészítése**: a hátrányos társadalmi csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő, valamint a lelki egészség megőrzését elősegítő szolgáltatásokat, tevékenységeket, programokat szervez.

Javasolt a tervezet **5.§ (3) bekezdése alábbi c) ponttal kiegészítése, mely az élethosszig tanulás informális képzési lehetőségeit is tartalmazza**: elősegíti az életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek megteremtését képzések, tanulási tevékenységek szervezésével, ismeretterjesztő komplex képzési formák megvalósításával, informális képzések és tanulási - azaz olyan nem tudatos tanulást jelentő közművelődési - tevékenységek szervezésével, amelyek sokoldalúan fejlesztik a résztvevőket.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1)-(2) bekezdései szerint a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit, önkormányzati rendelet esetében erről a képviselő-testületet tájékoztatja.

I. A tervezett jogszabály jelentősnek ítélt hatásai álláspontom szerint az alábbiaknak megfelelően alakulnak:

I/1. Társadalmi hatások: A társadalmi hatása a településen élők, az ide látogatók, valamint a közművelődésben résztvevők közművelődési lehetőségei keretét határozza meg, a közművelődés helyi formáit, mértékét, módját.

I/2. Gazdasági, költségvetési hatások: A rendeletben foglaltak végrehajtásának, ellenőrzésnek gazdasági, költségvetési hatása minimális, de szükséges a várt társadalmi hatás elérése érdekében.

I/3. Környezeti és egészségi következmények: a rendeletben foglaltaknak kedvező a környezetre gyakorolt hatása, hiszen a közművelődés és az abban résztvevők kereteinek meghatározása a környezet vagy környezeti terhelés szempontjából kiszámítható, körülhatárolható; egészségügyi következménye pedig a programok által kedvező.

I/4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: a tervezett rendeletnek adminisztrációs terheket növelő hatása nincs.

II. A jogszabály megalkotásának szükségessége: A rendeletalkotásra az önkormányzat az Mötv. -ben kapott felhatalmazást. A felhatalmazás jogosultja a felhatalmazás tárgyát képező rendeletet köteles megalkotni. A korábbi rendelet felülvizsgálata kapcsán javasolt módosítások átfogó jellegére tekintettel e tárgykörben új rendelet megalkotása szükséges, melynek célja a hatályos jogszabályoknak való megfelelés, az eljárási szabályok pontosítása, egyszerűsítése.

III. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek Felsőszentiván Községi Önkormányzatnál rendelkezésre állnak.

Fentiek figyelembevételével kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg a rendelet-tervezetet és minősített többséggel fogadja el azt.

Csávoly, 2026. április 29.

Csala Józsefné
polgármester

**Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../.... (...) önkormányzati rendelete
a helyi közművelődésről**

[1] Csávoly Községi Önkormányzat a rendeletben meghatározza az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint feladatellátásának formáját, módját és mértékét.

[2] A rendelet célja a közösségi művelődés színtérének és infrastruktúrájának biztosítása, a közösségi tevékenységekhez lehetőség biztosítása, a település hagyományainak ápolása, a helyi hazafiság és a helyi értékek megőrzése, gyarapítása, az élet minőségének, az ünnep örömeinek gazdagítása, és az amatőr művelődő közösségek támogatása

[3] Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 76. § (1)-(2) bekezdéseiben, 77. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Csávolyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, a Csávolyi Német Önkormányzat véleményének kikérésével a következő rendeletet alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a Csávoly község közigazgatási területén található közösségi színtérre, a Csávoly településen folytatott helyi közművelődési tevékenységekre, az azok megvalósításában résztvevőkre, a közművelődési tevékenység megvalósulásában résztvevőkre, a közművelődési szolgáltatást biztosító szervezetekre, személyekre, és a közművelődési szolgáltatást igénybe vevőkre.

2. A közművelődési alapszolgáltatások köre

2. §

(1) Az önkormányzat kötelező közművelődési alapszolgáltatásként biztosítja a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítségét, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását.

(2) Önként vállalt feladatként az önkormányzat az alábbi közművelődési alapszolgáltatásokat biztosítja:

- a) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- b) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- c) a hagyományos közösségi kulturális értékek átöröklése feltételeinek biztosítása

3. A közművelődési feladatellátás formája és módja

3. §

(1) Az önkormányzat a helyi közművelődési feladatait nem intézményi keretek között, az önkormányzat költségvetésén belül kormányzati funkción való elkülönítéssel, legalább középfokú közművelődési szakember szakképesítéssel rendelkező személy foglalkoztatásával látja el.

(2) A közművelődési szakember a tárgyévben végzett közművelődési szakmai tevékenységéről, feladatai teljesítéséről a tárgyévet követő év március 1-jéig írásban beszámol az önkormányzat képviselő-testületének.

4. §

(1) Az önkormányzat a helyi közművelődési feladatait a közművelődési alapszolgáltatások mellett egyéb tevékenységeknek, szolgáltatások megszervezésének is helyszínt biztosító integrált közösségi és szolgáltató tér (a továbbiakban: közösségi színtér) fenntartásával és működtetésével látja el.

(2) A közösségi színtér elnevezése: Csávolyi Integrált Községi és Szolgáltató Tér

(3) Az önkormányzat a közösségi színtér működtetésének helyszínéül a 6448 Csávoly, Dózsa György utca 26. szám alatti és Csávoly, belterület 930 helyrajzszámú "kivett kultúrház" megnevezésű ingatlanát biztosítja.

4. A közművelődési feladatellátás mértéke

5. §

(1) Az önkormányzat a közművelődési feladatellátás mértékét a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése és a művelődő közösségek számára helyszínt biztosítása keretében az alábbiakban határozza meg:

- a) a művelődő közösségeknek lehetőséget biztosít a létrejöttük kezdeményezésének, tevékenységüknek az önkormányzati honlapon, helyi nyomtatott kiadványokban történő ismertetésére, önkormányzati rendezvényeken való bemutatkozásukra,
- b) a művelődő közösségeknek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzésének helyszínét biztosítja önkormányzati tulajdonú ingatlanban,
- c) igény esetén fórumot szervez a művelődő közösségek vezetőinek részvételével, ahol a művelődő közösségek megfogalmazhatják a feladatellátással kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat.

(2) Az önkormányzat a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése keretében:

- a) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének, az állampolgári részvétel fejlődését elősegítő, közösségfejlesztő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
- b) támogatja az önkéntes tevékenységeket, az önkéntességgel kapcsolatos programokat, vagy szolgáltatásokat szervez,
- c) a gyermekek, az ifjúság, az idősek művelődését segítő, a családi életre nevelő családbarát, a generációk közötti kapcsolatokat, együttműködést elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez.
- d) a hátrányos társadalmi csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő, valamint a lelki egészség megőrzését elősegítő szolgáltatásokat, tevékenységeket, programokat szervez

(3) Az önkormányzat az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása keretében:

- a) iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző szakkörök, klubok, közösségek megalakulását, tevékenységét szervezi, támogatja azok megvalósítását,
- b) ismeretterjesztő alkalmakat szervez, támogatja azok megvalósítását és ismeretszerző lehetőségeket teremt.
- c) elősegíti az életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek megteremtését képzések, tanulási tevékenységek szervezésével, ismeretterjesztő komplex képzési formák megvalósításával, informális képzések és tanulási - azaz olyan nem tudatos tanulást jelentő közművelődési - tevékenységek szervezésével, amelyek sokoldalúan fejlesztik a résztvevőket.

(4) Az önkormányzat a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása keretében:

- a) megszervezi és koordinálja évente a község kulturális programjait, így különösen: falunap, idősek napja, télűző, adventi forgatag,
- b) megszervezi, koordinálja és irányítja a községi ünnepségeket, megemlékezéseket.

5. A közművelődés finanszírozása

6. §

(1) Az önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások megszervezéséhez szükséges, a hatályos jogszabályokban meghatározott szervezeti, személyi és tárgyi feltételeket a tárgyévi költségvetésében biztosítja.

(2) Az önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások ellátását saját költségvetésből finanszírozza. Ennek forrása a saját bevétel, a központi költségvetésből származó állami hozzájárulás, a központi költségvetési forrásból pályázati úton elnyerhető érdekeltségnövelő támogatások és az elkülönített állami pénzalapokból, valamint egyéb támogatóktól pályázati úton elnyerhető támogatások.

7. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

8. §

Hatályát veszti a közművelődésről szóló 1/2025. (I. 31.) önkormányzati rendelet.

Általános indokolás

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára által kiadott – HATHÁT/431/1/2025-KTM iktatószámú - a fővárosi és vármegyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2025. évi ellenőrzési munkaterve második célvizsgálati tárgykörként a helyi önkormányzatok közművelődésről szóló önkormányzati rendeleteinek monitoring jelleggel történő vizsgálatát jelölte meg annak megállapítására, hogy a 2021. évi ellenőrzési munkaterv III. pontja szerinti, a helyi önkormányzatok közművelődési tárgyú rendeleteinek ellenőrzése kapcsán alkalmazott törvényességi felügyeleti intézkedések maradéktalanul elérték-e céljukat, és az azokban foglaltak alapján az önkormányzatok a jogalkotási kötelezettségüket a jogszabályi követelményeknek megfelelően teljesítették-e.

A Kormányhivatal a BK/TH/5631-2/2025. iktatószámú szakmai segítségnyújtásában további javaslatokat tett, melyek alapján a jelen új rendeletben a javaslatok beépítésre kerültek.

Ezek a javaslatok:

- indokolt a feladatellátás formájának meghatározása során a közösségi szintér elnevezésének pontos rögzítése (tulajdonnévként), melynek során tekintettel kell lenni a Kultv. 78/H. § (5) bekezdése szerinti előírásra is.
- A feladatellátás módjának egyértelmű meghatározása a Kultv. felhatalmazása alapján elengedhetetlen. Az Ör. rendelkezései alapján a közösségi szintér önkormányzat általi fenntartása mellett az egyes alapszolgáltatások körébe tartozó szakmai feladatok ellátására az önkormányzat közművelődési megállapodást köthet. A közművelődési megállapodás megkötésének lehetőségét a Kultv. 77. § (2) bekezdése írja elő, ebből kifolyólag a helyi jogalkotó csak akkor köteles a rendeletében ezt a jogintézményt szabályozni, ha ilyen megállapodás megkötésére sor kerül/került.
- indokolt a feladatellátás mértékének alapszolgáltatásonkénti meghatározása,
- Az egyértelmű szabályozás érdekében a helyi jogalkotó csak akkor köteles egy jogintézményt vagy az arra vonatkozó rendelkezést szabályozni, ha az már létezik, megalakult, (pl. Kerekasztal).
- a záró és a felhatalmazó rendelkezés pontosítása.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A rendelet hatályáról rendelkezik, kitér benne a közművelődési szolgáltatást igénybe vevőkre is.

A 2. §-hoz

A kötelező és a vállalt alapszolgáltatások körét tartalmazza.

A 3. §-hoz

A feladatellátás intézményi kereteit tartalmazza, mely nem intézményi keretek közt történik, hanem az önkormányzat költségvetésében ún. kormányzati funkciókódon.

Rendelkezik a szakmai tevékenység teljesítéséről szóló beszámoló határidejéről.

A 4. §-hoz

A közösségi szintér elnevezését és helyét határozza meg, ugyanis a közművelődési törvény 78/H.§ (2) bekezdése értelmében a közösségi szintér formái:

a) a kizárólag közművelődési alapszolgáltatások megszervezésének helyszínt biztosító közösségi szintér vagy

b) a közművelődési alapszolgáltatások mellett egyéb tevékenységeknek, szolgáltatások megszervezésének is helyszínt biztosító integrált közösségi és szolgáltató *tér*.

A helyi közösségi tér egyéb tevékenységeknek is helyt ad, így pl. könyvtári szolgáltatás keretében egyéb programok.

Tekintettel arra, hogy a feladatellátás formájaként a rendeletben meghatározott integrált közösségi és szolgáltató tér a Kultv. 78/H. § (1) bekezdése szerint egy adott helyen rendszeresen működő intézmény, egyéb létesítmény, helyiségegyüttes, épület lehet, s a közösségi szintér ebből adódóan egy olyan „ingatlan” lehet, mely egyértelműen beazonosítható.

A helyi jogalkotó ki kell, hogy jelölje azt az egy közösségi színteret, melynek elnevezése során tekintettel kell, hogy legyen a Kultv. 78/H. § (5) bekezdése szerinti előírásra is.

Az 5. §-hoz

A rendeletben nevesített egyes közművelődési alapszolgáltatásokhoz tartozóan külön-külön kell meghatározni mindazokat a szakmai feladatokat – a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII.9.) EMMI rendeletben foglaltakra figyelemmel – amelyek megszervezésével a képviselő-testület a Kultv.-ből eredő kötelezettségét ellátja. A jelen § ezt tartalmazza.

A 6. §-hoz

Finanszírozás módja.

A 7. §-hoz és a 8. §-hoz

Hatályba lépést, hatályon kívül helyezést tartalmazó rendelkezés.